

Miljøverndepartementet
P.b. 8013 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 13.03. 2013

Vår ref.: TA/-

Lov om endring av naturmangfoldloven om tradisjonell kunnskap knyttet til genetisk materiale.

Det vises til høringsbrev/notat av 20.12. 2012.

Norsk Biotekforum er et bransjeutvalg oppnevnt av Norsk Industri. Styret drøftet ovennevnte sak 04.03. 2013.

Norge har skrevet under Nagoya-protokollen. Denne protokollen er knyttet til Konvensjonen om biologisk mangfold og herunder spesifikt om det som går på tilgang til genetiske ressurser og en rimelig og likeverdig fordeling av fordeler som følger av utnyttningen av disse ressurser. Protokollen inneholder flere forpliktelser som gjelder tradisjonell kunnskap knyttet til genetisk materiale.

Etter protokollen artikkel 5 nr. 5 og artikkel 7 skal partene treffe passende tiltak for å sikre at tilgang til tradisjonell kunnskap knyttet til genetisk materiale som er utviklet av urfolk eller lokalsamfunn innenfor en parts territorium, bare skjer med samtykke fra urfolket eller lokalsamfunnet, og at eventuelle fordeler som oppnås ved utnyttelse av slik kunnskap skal deles med urfolket eller lokalsamfunnet.

Nagoya-protokollen artikkel 16 gjelder situasjoner der tradisjonell kunnskap knyttet til genetisk materiale blir utnyttet i en annen stat enn der urfolket eller lokalsamfunnet som har utviklet kunnskapen holder til. I Nagoya-protokollen artikkel 16 nr. 1 pålegger staten der tradisjonell kunnskap knyttet til genetisk materiale fra en annen stat blir utnyttet å treffe

Norwegian Bioindustry Association

Norsk Biotekforum

passende tiltak for å sikre at det er innhentet samtykke fra urfolket eller lokalsamfunnet og at det har kommet i stand avtale om utnyttelsen av kunnskapen, dersom lovgivningen staten der urfolket eller lokalsamfunnet holder til krever dette. Etter artikkel 16 nr. 2 skal statene videre innføre ordninger slik at det kan gripes inn i situasjoner der tiltak som er innført etter artikkel 16 nr. 1 ikke blir etterlevd.

Miljøverndepartementet sier i høringsnotatet at Norge ikke oppfyller forpliktelsene etter Nagoya-protokollen om tradisjonell kunnskap knyttet til genetisk materiale (protokollen artikkel 5 nr. 5, artikkel 7 og 16). Miljøverndepartementet sier at det derfor er nødvendig å innføre nye regler eller andre tiltak som oppfyller disse forpliktelsene hvis Norge skal tiltre protokollen. Departementet foreslår som løsning at nødvendige gjennomføringsregler gis i forskrift til naturmangfoldloven, enten i forskrift om uttak og utnyttelse av genetisk materiale eller i en egen forskrift.

Miljøverndepartementet mener at det er nødvendig at det innføres en ny forskriftshjemmel i naturmangfoldloven kapittel VII om tilgang til genetiske ressurser. Det er nødvendig for å kunne oppfylle forpliktelsene om tradisjonell kunnskap knyttet til genetisk materiale i Nagoya-protokollen artikkel 5 nr. 5, artikkel 7 og 16. Etter forslaget til ny §60 a skal kongen kunne gi forskrift om at tilgang til og utnyttelse av tradisjonell kunnskap knyttet til genetisk materiale krever samtykke fra urfolket eller lokalsamfunnet som har utviklet, overført og bevart kunnskapen og om sanksjoner, herunder regler om vederlag og oppreisning, ved urettmessig tilgang og utnyttelse.

Det fremlagte forslag til lovendring fra Miljøverndepartementet omfatter ikke forslag til hvilke bestemmelser om tradisjonell kunnskap knyttet til genetisk materiale som bør gis i medhold av den foreslåtte forskriftshjemmelen. Miljøverndepartementet uttaler i høringsnotatet at dette er spørsmål som må utredes nærmere før et forslag sendes på høring på et senere tidspunkt.

Norsk Biotekforum mener at forslaget til lovhjemmel som Miljøverndepartementet her fremmer inneholder en svært vid mulighet for forskriftshjemling til å regulere tilgang og bruk av genressurser, men ingen konkrete regler. Norsk Biotekforum mener at det vil være svært uheldig å innføre en så vid forskriftshjemmel før lovgiver har avklart forholdet til norsk og internasjonal lovgivning om immaterielle rettigheter. Norsk Biotekforum vil i den forbindelse vise til at Norge i likhet med en rekke EU-land har innført opplysningsplikt i patentloven om hvor det biologiske materialet kommer fra og tradisjonell kunnskap som oppfinnelsen bygger på. Dersom leverandørlandet er et annet enn opphavlandet for det biologiske materialet, skal det gis opplysninger både om opphavlandet og om leverandørlandet i patentsøknaden. Norsk Biotekforum vil bemerke at begrepene "leverandørland", "opphavsland" og "tradisjonell kunnskap" er dårlig definerte begreper. Genetiske ressurser er i årtusener flyttet med dyr, mennesker, vinden m.v., så en ressurs kan i dag finnes langt fra sitt opprinnelsessted. Norsk Biotekforum mener at de norske gjennomføringstiltakene som følge av Nagoya-protokollen bør bli harmonisert med EU sine regler på området. Harmonisering av norsk patentpolitikk vil gjøre det mer attraktivt for norske og utenlandske virksomheter å etablere og utvikle forskningsbasert virksomhet i Norge. Det er derfor viktig at det utformes et norsk regelverk som er praktikabelt og internasjonalt konkurransedyktig. Norsk Biotekforum tilrår derfor at lovforslaget i nåværende form ikke fremmes for Stortinget før det er bedre utredet hva

Norsk Industri

Næringslivets Hus, Middelthunsgt 27, Postboks 7072 Majorstuen, N-0306 Oslo

Tel +47 23 08 80 00

E-post: biotek@norskindustri.no

www.biotekforum.no

Norwegian Bioindustry Association

Norsk Biotekforum

reguleringen skal omfatte. En så vid forskriftshjemmel før lovgiver synes å ha avklart hva reguleringen skal inneholde vil løfte viktige prinsippsspørsmål ut av Stortinget og inn på departementsnivå. Dette vil skape en usikker situasjon for en bransje som er i en tidlig utviklingsfase, ved at det skapes usikkerhet rundt rammebetingelsene i fremtiden og den videre saksbehandlingen som i utgangspunktet vil foregå internt i departementet.

Med vennlig hilsen

Styreleder

Saksbehandler:

Thor Amlie (thor.amlie@norskindustri.no) (tlf 91 105491)

Norsk Industri

Næringslivets Hus, Middelthunsgt 27, Postboks 7072 Majorstuen, N-0306 Oslo

Tel +47 23 08 80 00

E-post: biotek@norskindustri.no

www.biotekforum.no

